

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД

**“Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського”**

кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності

МАТЕРІАЛИ

**III Міжнародної наукової конференції студентів, молодих вчених та
науковців**

**“КОНЦЕПТИ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОГО
СУСПІЛЬСТВА”**

(Одеса, 24-5 травня 2019 року)

Одеса -2019

УДК: 1:403:316.6(08)

К 65 Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства // Матеріали III Міжнародної наукової конференції студентів, молодих вчених та науковців (Одеса, 24-25 травня 2019 р.) 94 с.

Рецензенти:

Скловський Ігор Зіновійович - доктор філософських наук, професор кафедри суспільних наук Центральноукраїнського національного технічного університету

Єременко Олександр Михайлович – доктор філософських наук, професор кафедри філософії Національного університету «Одеська юридична академія»

Романенко Михайло Ілліч - доктор філософських наук, професор кафедри філософії Комунального закладу вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти»

Збірник матеріалів III Міжнародної наукової конференції студентів, молодих вчених та науковців «Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства» вміщує матеріали, які досліджують соціокультурні засади трансформацій ціннісної сфери життєдіяльності суспільства, аналізують соціокультурні трансформації молодіжного соціуму, показують соціокультурні трансформації освітнього середовища та розкривають проблемні моменти культури бізнесу в умовах соціокультурної трансформації сучасного українського суспільства, а також розглядають синергетику як самоорганізаційну систему у суспільстві, що трансформується. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, студентів.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 10 від 27 травня 2019 року)

На стадії розвитку ежегодний ріст виробництва становить 10%, інфляція знаходиться на рівні 5 %, безробіття також становить 5%, мінімальна зароботна плата відповідає прожиточному мінімуму.

СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННЫХ ИСТОЧНИКОВ

1. Конституція України.- К.,1997
2. Held D The Development of Liberal Democracy.-Stanford –p.74
3. Ginsburg N. Divisions of Welfare –London- 1993.- p21
4. Пилипенко В. Соціальна регуляція трудового поведіння.- К.1993
5. ПРООН. Регіональний звіт з людського розвитку. - Братислава. РБЄС. 2002
6. Гансова Е. Соціальна політика та соціальна робота. - Одеса, 2005

Гедікова Наталія Пилипівна (Одеса) – доктор політичних наук, професор кафедри політичних наук та права Університету Ушинського.

СОЦІОКУЛЬТУРНІ ЦІННІСНІ ПРІОРИТЕТИ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

У сучасному світі цінності, «виконуючи роль соціально-нормативного регулятора суспільного життя і поведінки людей» [1, с. 743], забезпечують консолідацію суспільства, творять спільноту, формують смислові центри національної свідомості, формують і зберігають унікальну національну самосвідомість, визначають сенс і зміст національного, суспільного і державного розвитку.

Проблема соціокультурних ціннісних пріоритетів для українського суспільства завжди була актуальною, але після Революції гідності і тих подій, які послідували за нею, вона набула особливого значення, оскільки суспільно значимі події привели до істотних змін у суспільній свідомості і, зокрема, у її нормативно-ціннісній структурі. Це було обумовлено тим, що суспільство вимагало чітких орієнтирів для подальшого розвитку, «на порядок денний постало не просто питання про ступінь згуртованості суспільства, а про його крайню межу існування – здатність зберегтися і відтворити свою цілісність» [2, с. 15].

Як відомо, суспільна свідомість базується на принаймні двох типах систем цінностей: традиційній та новій, останню науковці ще визначають як «сучасну», «інноваційну» або «постмодерну».

Оперуючи термінами традиційні цінності та нові цінності, спробуємо пояснити їх значення. Під традиційними цінностями ми розуміємо категорію, яка включає повагу і прийняття звичаїв, зразків норм та ідей, що витікають з національної культури і релігійної віри і передаються від покоління до покоління, усталено повторюються і відтворюються.

Наповнення певним сенсом змісту загально визнаних традиційних цінностей українського суспільства обумовлено історично сформованим менталітетом, національно-культурними, духовними традиціями, національною самобутністю, світоглядними основами, власною ідентичністю тощо.

Основними традиційними цінностями, які становлять ціннісну основу українського суспільства є національна культура, історичні традиції, сімейні цінності.

У системі традиційних цінностей базовими цінностями є так звані головні цінності, а саме: «свобода», «справедливість» і «солідарність».

Щодо розуміння нових цінностей, то це ті цінності, які мають пріоритетну функціональність за відповідних обставин.

На даний період часу на поширення та утвердження нової системи цінностей в сучасному українському суспільстві вплинула зміна його загальнозначимих потреб й інтересів, що обумовлені певними духовними і моральними засадами, які сформувалися на основі нового бачення світу, стрімким розвитком новітніх технологій, упровадженням

інноваційних моделей розвитку економіки, цивілізаційним вибором розвитку, викликами новітнього процесу українського державотворення та іншими.

До нових соціокультурних цінностей сучасного українського суспільства належать базові людиноцентричні європейські (людська гідність, права і свободи людини та нації, демократія, верховенство закону, толерантність, соціальна рівність тощо), самовираження (високі оцінки особистості, свобода, права людини, матеріальні блага, успіх, гендерна рівність та ін.), самореалізації (якісні знання, творчість, компетенція, професійне зростання й успішність, відповідальність за умови суспільної і особистої значущості поведінки та діяльності тощо), виживання, у т.ч. прагнення до безпеки (економічна та фізична безпека, матеріальний добробут та ін.), національно-державні (Соборність, євроінтеграція, державна незалежність, демократичний розвиток країни тощо).

Отже, базовими цінностями сучасного українського суспільства також є вище зазначені так звані головні цінності, які доповнюються ще такою цінністю як «відповідальність».

Переосмислення значення традиційних цінностей і нових цінностей призводить до усвідомлення вельми важливого факту, що домінантні традиційні не відходять у минуле, а співіснують разом з новими.

Трансформаційні процеси в суспільстві завжди пов'язані зі змінами ціннісної парадигми, переосмисленням традиційних цінностей або заміною їх на нові. При цьому «змінюються не так вони самі, як їхня інтерпретація» [3], вони мають властивість збагачуватися, відроджуватися в нових формах. Це обумовлено тим, що «цінності є не абсолютними, а відносними й, до того ж, конкретно-історичними: кожна доба пропонує свій варіант їхнього трактування» [3].

Отже, соціокультурні ціннісні пріоритети сучасного українського суспільства, як індикатори соціального розвитку, виконують функції соціальної інтеграції, консолідації суспільства, мотивації руху вперед. Вони є національною платформою поступального розвитку соціуму, важливим інструментом розвитку нації, суспільства і держави.

За останні роки розвитку України, як під впливом зовнішньої дії з боку стратегічних партнерів по розвитку, так і під внутрішнім впливом з боку громадянського суспільства, стало зрозуміло, що українці достатньо чітко усвідомлюють власні цінності, визначають пріоритети власної країни, готові до дії на захист своїх прав, свобод та демократії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Афонін Е. (2015) Цінності етнічні. Політологія: навчальний енциклопедичний словник довідник для студентів ВНЗ I-IV рівнів акредитації. За наук. ред. д-ра політ. н. Н. М. Хоми [В. М. Денисенко, О. М. Сорба, Л. Я. Угрин та ін.], 2-ге видання, стереотипне. Львів: «Новий Світ – 2000», 742–743.
2. Злобіна О. Г., Шульга М. О., Бевзенко Л. Д. та ін. (2016) Соціально-психологічні чинники інтеграції українського соціуму. За наук. ред. О. Г. Злобіної. Київ: Інститут соціології НАН України, 276 с.
3. Рудяков П. М. (2019) Як не заблукати у «трьох соснах»: цінності – норми – практики. Еволюція цінностей в умовах глобалізації: Міжнародна наукова конференція. Київ, Державна установа «Інститут всесвітньої історії Національної академії наук України». URL: http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=4258:viniknennya-novikh-ta-transformatsya-traditsijnikh-tsinnostej-v-umovakh-globalizatsiji-oglyad-mizhnarodnoji-naukovoji-konferentsiji-evolyutsiya-tsinnostej-v-umovakh-globalizatsiji-16-kvitnya-2019-r&catid=8&Itemid=350